

**UCHWAŁA NR XVI/108/20
RADY GMINY SIDRA**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sidra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Bohdan

Załącznik do uchwały Nr XVI/108/20

Rady Gminy Sidra

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE
NA LATA 2021-2025**

Sidra, grudzień 2020 r.

WPROWADZENIE

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sidrze przez Radę Gminy, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminie Sidra ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021 – 2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876)
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277).

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2019-2028,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sidra na rok 2021.

I. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 listopada 2005 roku (Dz. U. z 2020, poz.218) przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania naruszające prawo lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym. Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to:

- **Intencjonalność** – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- **Dysproporcja sił** – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę,
- **Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, obezwładnienia, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).
- **Przemoc psychiczna** – agresywne zachowania które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami).
- **Przemoc ekonomiczna** – uniemożliwianie dostępu do rodzinnych dostępow finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka (m. in. Odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia im udzielanie pomocy.
- **Zaniedbania** - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodzaje przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie, przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przemocą w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy.

II. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY SIDRA

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Gmina Sidra liczy 3545 mieszkańców (stan na 31.12.2019 r.) z czego 1705 stanowią kobiety, a 1749 mężczyźni. Dominującą grupę wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, mężczyźni między 19 a 65 rokiem życia – 1192 osoby oraz kobiety między 19 a 60 rokiem życia – 898 osób. Ze statystyki Policji w gminie Sidra wynika, że na terenie gminy w 2019 roku było 265 interwencji.

Według danych członków Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Sidra realizowano procedurę „Niebieskie Karty” w sposób następujący:

Tabela nr.1

	2016	2017	2018	2019
Liczba „Niebieskich Kart”A	22	18	19	17
Liczba „Niebieskich Kart”C	14	16	15	16
Liczba „Niebieskich Kart”D	13	17	15	14
Liczba zakończonych NK w tym:	17	12	18	11
Zakończenie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy	15	12	18	11
Braku zasadności podejmowania działań	2	0	0	0

źródło: opracowanie własne

Działania ZI i grup roboczych

Tabela nr.2

	2016	2017	2018	2019
Liczba spotkań ZI	4	4	3	4
Liczba powołanych grup roboczych	22	18	18	17
Liczba spotkań grup roboczych	36	32	38	35

źródło: opracowanie własne

Znowelizowana ustawa zbiurokratyzowała procedury udzielania pomocy – świadczą o tym liczby spotkań grup roboczych. Zespół interdyscyplinarny nie przekazywał zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. Brak ilościowych danych jak wiele osób pokrzywdzonych samodzielnie złożyło wnioski do prokuratury, czy wnioski były dalej skierowane do sądów i jakie zapadały wyroki. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w roku 2019 ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 112 rodzin, w tym 399 osób w rodzinie. Pracą socjalną objęto 41 rodzin. GOPS w Sidrze realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach. Współpracuje z Policją, Kuratorami Sądowymi, wychowawcami w szkołach, pracownikami służby zdrowia, oraz członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych. Współpraca dotyczy przede wszystkim poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełnienia podejmowanych działań. Ofiarami przemocy były kobiety, chociaż byli również mężczyźni. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Charakterystyka osób podejrzanych o stosowanie przemoc w rodzinie:

Tabela nr.3

	2016	2017	2018	2019
Ogółem-w tym	14	18	17	13
kobiety	1	0	0	0
mężczyźni	13	18	17	13

źródło: opracowanie własne

Charakterystyka osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

Tabela nr.4

	2016	2017	2018	2019
Ogółem-w tym	14	20	17	14
kobiety	13	19	17	13
mężczyźni	1	1	0	1

źródło: opracowanie własne

III.CELE PROGRAMU

Celem Programu jest:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sidra,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Sidra,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

V. ZASOBY GMINY SIDRA W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa, Zakład Opieki Zdrowotnej, parafie.

VI. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁASCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU

Cel 1: Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sidra

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Działania:

1. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego:

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele policji,
- kuratorzy sądowi,
- przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy,

- obalanie mitów na temat przemocy,
- szkolenia na temat przemocy,
- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działanie: Szkoła Podstawowa w Sidrze , Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Poradnia Lekarza Rodzinnego w Sidrze.

Termin realizacji : 2021-2025

Cel 2: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

- Izolowanie sprawców od ofiar.
- Udzielanie informacji oraz mobilizowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
- Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
- Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce w celu podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Termin realizacji : 2021-2025

Cel 3: Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Działalność informacyjna:

- udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,

- udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych
- rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”.

Podmioty realizujące działania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie: policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele oświaty, przedstawiciele ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
Podmioty realizujące działanie: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, Zespół Interdyscyplinarny.

Termin realizacji : 2021-2025

IX. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Sidra.

X. MONITOROWANIE I HARMONOGRAM

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, który umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Ocenę realizacji poszczególnych działań programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Rada Gminy, po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sidrze do dnia 30 czerwca każdego roku.

**Harmonogram działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

L.p.	CEL	ZADANIA	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sidra	1.Współpraca podmiotów w ramach zespołu interdyscyplinarnego	1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			2. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach	Na bieżąco	GOPS, GKRPA, Policja, Zespół Interdyscyplinarny
			3.rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			4. monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą	Na bieżąco	GOPS, GKRPA, Policja, Zespół Interdyscyplinarny
			5. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań	Na bieżąco	GOPS, GKRPA, Policja, Zespół Interdyscyplinarny
			6. podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			7. inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			8. udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
		2.Edukacja dzieci, młodzieży	1.propagowanie skutecznych	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia

		i dorosłych w zakresie przemocy	sposobów powstrzymywania przemocy		Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			2. obalanie mitów na temat przemocy	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			3. szkolenia na temat przemocy	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			4. prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			5. wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			6. organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców,	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			7. dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków		SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			8. organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
2.	Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w	Współpraca podmiotów wskazanych w Programie na rzecz zwiększenia skuteczności działań wobec	1. izolowanie sprawców od ofiar.	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			2. udzielanie informacji	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia

	rodzynie	sprawców przemocy	sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.		Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			3.przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc	Na bieżąco	SP, GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarza Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny
			4. kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce w celu podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu	Na bieżąco	GOPS, GKRPA, Policja, Poradnia Lekarzy Rodzinnych, Zespół Interdyscyplinarny
3.	Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	1. Prowadzenie Punktu informacyjno-kontaktowego przy GKRPA	1. udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia GOPS, GKRPA	Na bieżąco	GOPS, GKRPA
			2. udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego, OPS, GKRPA	Na bieżąco	GOPS, GKRPA
			3. udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,	Na bieżąco	GOPS, GKRPA
			4. udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,	Na bieżąco	GOPS, GKRPA
			5.rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”,	Na bieżąco	GOPS, GKRPA

	2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy	1. podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	Na bieżąco	Policja, GOPS, GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia
		2. przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego	Na bieżąco	Policja, GOPS, GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia
	3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.	1. u dzielenie informacji o organizacjach pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą	Na bieżąco	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny
		2. udzielanie wszechstronnej pomocy osobom i rodzinom w razie konieczności umieszczenia w ośrodkach wsparcia	Na bieżąco	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny

XI. ZAKOŃCZENIE.

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zacisku ogniska domowego”, które staje się piekłem. Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Sidra pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Jego celem jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Sidra. Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin.